

เนมิราชชาตก ป่าพิญจธัญญาหารมี (๒)

เมื่อใดพระเจ้าเนมิราชผู้เป็นบัณฑิต เป็นพระราชา
ผู้ปราบอริราชศัตรู มีพระประสงค์ด้วยกุศล ทรงบริจาคทาน
แก่ชาววิเทหะทั้งปวง เมื่อนั้นบุคคลผู้ฉลาดก็ย่อมเกิดขึ้นในโลก
ความเกิดขึ้นของท่านเหล่านั้น นำอศรจรย์หนอ

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๒)

๔๒๒

การประพฤติปฏิบัติธรรมด้วยการทำใจหยุดใจนิ่ง เป็นหัวใจของการสร้างบารมี เพราะการสร้างบารมีของมนุษยชาติทั้งหลาย จุดมุ่งหมายสูงสุด คือ การได้เข้าถึงความเป็นพระอริยเจ้า กระทั่งเข้าสู่อายตนนิพพาน ซึ่งจะเข้าถึงได้ด้วยการทำใจหยุดใจนิ่งเท่านั้น หยุดในหยุดในกลางพระธรรมกาย จนกระทั่งเข้าไปถึงที่สุดของกลางนั้น คือที่สุดแห่งทุกข์ ที่สุดแห่งธรรม นี่คือจุดหมายปลายทางของนักสร้างบารมีทั้งหลาย กว่าเราจะเข้าถึงตรงนี้ได้ ต้องอาศัยบุญบารมีมากมายมหาศาล อาศัยความเพียร อันกลั่นกล้ำ ต้องหมั่นประพฤติปฏิบัติธรรมโดยไม่ขาดแม้แต่วันเดียว ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มเติมบุญบารมีให้เต็มที่ ให้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรมให้ดีขึ้นทุกคน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน เนมิราชชาดก ว่า

“อจุเรว์ วต โลกสมิ	อุปปชชนติ วิจกฺขณา
ยทา อหุ นิมิราชา	ปณฺธิโต กุสลตฺถิโก
ราชา สพฺพวิเทหานิ	อทา ทานํ อริณฺทโม

เมื่อใดพระเจ้าเนมิราชผู้เป็นบัณฑิต เป็นพระราชา ผู้ปราบอริราชศัตรู มีพระประสงค์ด้วยกุศล ทรงบริจาคทาน แก่ชาววิเทหะทั้งปวง เมื่อนั้นบุคคลผู้ฉลาดก็ย่อมเกิดขึ้นในโลก ความเกิดขึ้นของท่านเหล่านั้น นำอัครรรยหนอ”

เนมิราชชาตก บำเพ็ญอธิษฐานบารมี (๒)

๔๒๓

มนุษย์ส่วนใหญ่ถูกความมืด คือ อวิชชาครอบงำดวงจิตไว้ ทำให้ไม่รู้ความเป็นจริงของโลกและชีวิต ไม่รู้ว่าต้องดำเนินชีวิต เช่นไรจึงจะถูกต้องและปลอดภัย ไม่รู้ว่าตัวเองยังตกเป็นบ่าว เป็นทาสของพญามาร ของกิเลสตัณหาที่นำพาให้คิด พุดและทำ ในสิ่งที่เป็นอกุศล ความไม่รู้เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการเดินทาง ในวิถีสงสาร เพราะอาจพลัดไปตกในอบายภูมิได้ ดังนั้นจึง จำเป็นต้องมีกัลยาณมิตรที่คอยชี้แนะให้ดำเนินไปบนเส้นทางที่ ถูกต้อง

ในระหว่างการเวียนว่ายตายเกิด แม้จะยังไม่มีพระสัมมา- สัมพุทธเจ้าเสด็จมาโปรดเพื่อชี้ทางไปสู่อายตนนิพพาน แต่ยังมี พระโพธิสัตว์ผู้ซึ่งกำลังบ่มบารมีให้แก่วงรอบ คอยทำหน้าที่ยอด กัลยาณมิตรให้กับมนุษย์ทั้งหลาย ให้ได้รู้จักการทำทาน รักษา ศีลและเจริญภาวนา ทำให้ชีวิตปลอดภัย มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ ไปในเบื้องหน้า การอุปถัมภ์ของพระโพธิสัตว์แต่ละครั้ง เป็นสิ่งที่ หาได้ยาก นับเป็นบุญลาภอันประเสริฐของผู้ที่ได้เกิดร่วมยุค ร่วมสมัย ได้มีโอกาสฟังธรรม และรับคำแนะนำพร่ำสอนจาก ทานซึ่งเป็นผู้รู้ เราย่อมพลอยเป็นผู้รู้ ผู้ฉลาดตามไปด้วย

ดังเรื่องของพระเจ้าเนมิราชบรมโพธิสัตว์ที่จุติจาก พรหมโลก ด้วยความตั้งใจที่จะมาสร้างบารมีอย่างเดียว และ

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๒)

๔๒๔

ตั้งใจจะมาเป็นองค์สุดท้ายของวงศ์ตระกูลที่สืบทอดกันมายาวนานถึง ๘๓,๙๙๘ องค์ เมื่อพระเนมิ कुमार ประสูติแล้ว เป็นผู้ที่ทรงยินดีในการรักษาศีล และอุโบสถกรรม ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ท่านสอนตัวเองโดยไม่ต้องรอให้ใครมาสอน นี่เป็นลักษณะพิเศษของบุรุษอาชาไนย ท่านไม่ทรงยินดีและไม่ลุ่มหลงในเบญจกามคุณที่บำรุงบำเรออยู่รอบตัว ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากบุญในดวงที่ได้สั่งสมไว้มากนั่นเอง และความเคยชินที่มีปกติอยู่ในมานัสสมบัติในพรหมโลก ซึ่งไม่ยุ่งเกี่ยวกับเบญจกามคุณ ท่านได้รูปรายที่สมบุรณ์ได้ลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะของพระธรรมกายมาก

*ต่อมา พระราชาผู้เป็นพระชนกของเนมิราช कुमार เมื่อครองราชสมบัติมาได้ ๘๔,๐๐๐ ปี ได้ทอดพระเนตรเห็นผมมหอกก็เจริญอนิจจสัญญา คือ ความไม่เที่ยงของสังขารที่นับวันมีแต่ความชรา และความตายใกล้เข้ามาทุกขณะ ทรงรำพึงขึ้นมาว่า “สังขารไม่เที่ยงหนอ ภัยของเราแก่หง่อมแล้ว ถึงเวลาที่เราจะประพฤติธรรม แสวงหาที่พึ่งในโลกหน้า ด้วยการออกผนวชเป็นฤๅษีตามวงศ์ที่ได้ประพฤตีสืบต่อกันมา” ได้พระราชทานบ้านส่วยแก่เจ้าพนักงานภูษามาลา มอบราชสมบัติแก่พระราชโอรส

เนมิราชชาตก บำเพ็ญอธิษฐานบารมี (๒)

๔๒๕

แล้วทรงผนวชในพระราชอุทยานอัมพวัน บำเพ็ญตบะเจริญ
ภาวนาอยู่ตลอด ๘๔,๐๐๐ ปี เมื่อละโลก ได้เป็นผู้มีพรหมโลก
เป็นที่ไปในเมืองหน้า

พระเจ้าเนมิราชทรงยินดีในการให้ทานเป็นชีวิตจิตใจ
พระองค์โปรดให้สร้างโรงทาน ๕ แห่ง ที่ประตูเมือง ๔ แห่ง คือ
ประตูทางด้านทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ และ
ในเมืองอีก ๑ แห่ง ทรงพระราชทานทรัพย์ที่โรงทานแห่งละ
๑๐๐,๐๐๐ กหาปณะ ทุกๆ วันไม่เคยขาด ทรงบำเพ็ญเบญจศีล
เป็นนิตย สมาทานอุโบสถทุกวันปักษ์ข้างขึ้นและข้างแรม อีกทั้ง
ทรงชักชวนมหาชนในการบำเพ็ญบุญ มีการให้ทาน เป็นต้น ทรง
แสดงธรรมชี้หนทางสวรรค์ ให้รักบุญกลัวบาป กลัวการไป
บังเกิดในอบายภูมิ มหาชนต่างตั้งอยู่ในโอวาทของพระองค์ พา
กันบำเพ็ญบุญกุศลอย่างเต็มที่ เมื่อจุติจากอัตภาพนั้นแล้ว ได้ไป
บังเกิดในเทวโลก สมัยนั้น เทวโลกชั้นต่างๆ ล้วนเนื่องแน่นไป
ด้วยเทพบุตรและเทพธิดา ส่วนนรกเป็นประดุจห้องโถงที่ว่างเปล่า

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ชื่อเสียงเกียรติคุณของพระเจ้าเนมิราช
แผ่ซจรขยายไปทั่วทั้งชมพูทวีป ใครได้ยินชื่อของพระองค์ จะ
เกิดปีติขนลุกชูชัน ต่างก็มีความปลื้มปีติว่า ชื่อนี้เป็นสิริมงคล
จริงหนอ เป็นชื่อของบุคคลที่ชักชวนเพื่อนมนุษย์ให้ทำแต่คุณงาม

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๒)

๔๒๖

ความดี บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข ปราศจากคนภัยคนพาล พระองค์ทรงเป็นยิ่งกว่าพระราชอาองค์ใดๆ ในวงศ์ตระกูล ทำให้สมัยนั้นไม่มีการทจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากทุกคนประพฤติอยู่ในศีล ๕ กันหมด ละโลกไปแล้วจึงมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไปเป็นอย่างดี อนุโมทนากถาเป็นเครื่องกล่าวสรรเสริญพระคุณของพระเจ้าเนมิราชได้แพร่ไปทั่ว อีกทั้งลือเลื่องไปถึงสวรรค์ทุกชั้นฟ้า

เมื่อกล่าวถึงสวรรค์ ในสมัยนั้น เทวดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์มาประชุมกันที่เทวสภาชื่อ สุธรรมา เทพบุตรเทพธิดาที่เคยเกิดร่วมสมัยครั้งที่เป็นมนุษย์ ซึ่งได้สั่งสมบุญไว้ด้วยกัน ครั้นได้มาพบหน้ากัน ต่างทักทายกันว่า “ท่านมาแล้วหรือ วิมานของท่านสว่างไสวจริงหนอ พระเจ้าเนมิราชทรงสอนให้ท่านทำบุญอะไรไว้ จึงได้วิมานที่สวยงามสว่างไสวถึงเพียงนี้” จากนั้นได้กล่าวถึงบุญกรรมของตนเอง และต่างพากันกล่าวสรรเสริญคุณของพระเจ้าเนมิราชว่า “น่าชื่นชมจริงหนอ พระเจ้าเนมิราชเป็นอาจารย์ของพวกเรา พวกเราทั้งหลายอาศัยพระองค์ จึงได้สละทิพยสมบัติมากมายถึงเพียงนี้”

ลำพังการบังเกิดขึ้นเพื่อสร้างบารมีของพระบรมโพธิสัตว์ยังเป็นเหตุให้มนุษย์มากมายได้รับความสุขทั้งในภพนี้และในสัมปรายภพ เปรียบเสมือนแสงเงินแสงทองของดวงอาทิตย์ ที่

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิษฐานบารมี (๒)

๔๒๓

ปรากฏขึ้นเป็นนิมิตหมายว่า ความสว่างไสวกำลังจะบังเกิดขึ้น
มาบนโลก ให้มนุษย์ได้มองเห็นภาพอันงดงาม ส่วนแสงสว่างที่
ได้จากการฟังคำสอนของพระโพธิสัตว์ซึ่งเป็นนักปราชญ์บัณฑิตนั้น
ทำให้ปัญญาจักขุของมวลมนุษย์สมบูรณ์มากขึ้น สามารถ
พิจารณาเห็นชีวิตที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ อีกทั้งไม่
ประมาทในชีวิต ชีวิตจึงไม่ตกอยู่ในความมืดมนอนธการ ทำให้ได้
พบกับความสว่างในภพชาติต่อไปอีกด้วย

พระเจ้าเนมิราชทรงสมาทานอุโบสถศีล ในวันอุโบสถ ๑๕
ค่ำ ทรงเปลื้องเครื่องราชอาภรณ์ทุกชนิด สวมชุดขาวบ่งบอกถึง
ความบริสุทธิ์ บรรทมบนพระยี่ภู่อันมีสิริ ทรงหยั่งลงสู่นิทรา
ตลอด ๒ ยาม ครั้นในปัจฉิมยาม ทรงตื่นขึ้นมานั่งขัดสมาธิคู้บัลลังก์
ทรงดำริว่า เราให้ทานไม่มีประมาณแก่ประชุมชนและรักษาศีล
มาโดยตลอด ระหว่างผลแห่งการให้ทานกับผลแห่งการประพฤติ
พรหมจรรย์ อย่างไหนหนอจะมีานิสงส์มากกว่ากัน ทรงดำริเช่นนี้
ก็ไม่ทรงสามารถตัดความสงสัยของพระองค์ได้ ส่วนมนุษย์หรือ
เทพองค์ใดจะเป็นผู้คลายความสงสัยของพระองค์ให้หมดสิ้นไป
ขอให้ติดตามในตอนต่อไป

